DOMSTOLENS DOM (sjunde avdelningen)

den 5 juni 2008 *

I mål C-312/07,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 EG, framställd av Tribunal d'instance du XIe arrondissement de Paris (Frankrike) genom beslut av den 23 januari 2007, som inkom till domstolen den 6 juli 2007, i målet

JVC France SAS

mot

Administration des douanes – Direction nationale du renseignement et des enquêtes douanières,

meddelar

DOMSTOLEN (sjunde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden U. Lõhmus samt domarna J. Klučka och

* Rättegångsspråk: franska.

P. Lindh (referent),
generaladvokat: V. Trstenjak,

justitiesekreterare: biträdande justitiesekreteraren H. von Holstein,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 6 mars 2008,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— JVC France SAS, genom F. Goguel och F. Foucault, avocats,

— Frankrikes regering, genom G. de Bergues och A.-L. During, båda i egenskap av ombud,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom J.-P. Keppenne och S. Schønberg, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser dels tolkningen av undernumren 8525 40 91 och 8525 40 99 i Kombinerade nomenklaturen, vilken finns i bilaga 1 till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 av den 23 juli 1987 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan (EGT L 256, s. 1; svensk specialutgåva, område 11, volym 13, s. 22), i dess lydelse enligt kommissionens förordning (EG) nr 2261/98 av den 26 oktober 1998 (EGT L 292, s. 1), kommissionens förordning (EG) nr 2204/1999 av den 12 oktober 1999 (EGT L 278, s. 1), kommissionens förordning (EG) nr 2388/2000 av den 13 oktober 2000 (EGT L 264, s. 1, med rättelse i EGT L 276, s. 92) och kommissionens förordning (EG) nr 2031/2001 av den 6 augusti 2001 (EGT L 279, s. 1) (nedan kallad KN), dels den rättsliga statusen för de förklarande anmärkningarna till Europeiska gemenskapernas kombinerade nomenklatur (nedan kallade de förklarande anmärkningarna), vilka offentliggörs i enlighet med artikel 9.1 i förordning nr 2658/87.

2 Begäran har framställts i ett mål mellan bolaget JVC France SAS (nedan kallat JVC) och den franska tullmyndigheten angående tullar som den sistnämnda kräver av JVC och som avser import av digitala videokameror med inbyggd bandspelare (”camcordrar”, nedan kallade videokameror) från Japan och Singapore.

Tillämpliga bestämmelser

Tullkodexen

3 Artikel 220.1 i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen (EGT L 302, s. 1; svensk specialutgåva, område 2, volym 16, s. 4) (nedan kallad tullkodexen) lyder som följer:

”Om ett tullbelopp som härrör från en tullskuld inte har bokförts enligt artiklarna 218 och 219 eller har bokförts med ett lägre belopp än det belopp som skulden lagligen uppgår till, skall det belopp som skall utkrävas eller återstår att kräva bokföras inom två dagar efter det att myndigheterna blivit medvetna om situationen och har möjlighet att beräkna vad beloppet lagligen uppgår till samt fastställa vem som är gäldenär (bokföring i efterhand). Denna tidsfrist kan förlängas enligt artikel 219.”

4 I artikel 239 i samma kodex preciseras följande:

”1. Import- eller exporttullar får återbetalas eller efterges i andra fall än de som avses i artiklarna 236–238 och vilka

— bestäms enligt kommittéförfarandet,

— följer av omständigheter vid vilka varken oriktigheter eller uppenbar vårdslöshet kan tillskrivas den person det gäller. De fall vid vilka denna bestämmelse får tillämpas och de närmare reglerna för förfarandet fastställs enligt kommittéförfarandet. Återbetalning eller eftergift får underkastas särskilda villkor.

2. Återbetalning eller eftergift av tullar av de skäl som anges i punkt 1 skall beviljas efter ingivande av ansökan till vederbörande tullkontor inom tolv månader efter den dag då gäldenären underrättades om tullbeloppet.

Tullmyndigheterna får dock tillåta att denna tid överskrids i välgrundade undantagsfall."

KN

5 KN, som infördes genom förordning nr 2658/87, bygger på det internationella systemet för harmoniserad varubeskrivning och kodifiering (nedan kallat HS). Systemet utarbetades av Tullsamarbetsrådet, numera Världstullorganisationen, och inrättades genom den internationella konvention som ingicks i Bryssel den 14 juni 1983. Konventionen godkändes på gemenskapens vägnar genom rådets beslut 87/369/EEG av den 7 april 1987 (EGT L 198, s. 1; svensk specialutgåva, område 11, volym 12, s. 3). I KN återges nummer och undernummer med sex siffror från HS. Endast sjunde och åttonde siffrorna anger de undergrupper som uteslutande förekommer i KN.

6 I del 2 av KN finns en avdelning XVI, vilken innehåller ett kapitel 85, med rubriken: "Elektriska maskiner och apparater, elektrisk materiel samt delar till sådana varor; apparater för inspelning eller återgivning av ljud, apparater för inspelning eller

återgivning av bilder och ljud för television samt delar och tillbehör till sådana apparater.”

7 Nummer 8525 40, med rubriken ”Videokameror för stillbilder och andra videokameror; digitala kameror”, innehåller undernummer 8525 40 91, ”Endast i stånd att spela in ljud och bild tagna med televisionskamera” och undernummer 8525 40 99, ”Andra”.

8 Det ska noteras att undernumren 8525 40 91 och 8525 40 99 har samma lydelse i förordningarna nr 2261/98, nr 2204/1999, nr 2263/2000 och nr 2031/2001.

9 De videokameror som klassificeras enligt undernummer 8525 40 91 är föremål för en tullsats på 4,9 procent, medan tullsatsen för dem som omfattas av undernummer 8525 40 99 uppgår till 14 procent.

De förklarande anmärkningarna

10 Europeiska gemenskapernas kommission offentliggör med jämna mellanrum förklarande anmärkningar till KN i *Europeiska unionens officiella tidning*.

11 I dem som antogs den 15 september 1998 (EGT C 287, s. 1) och den 13 juli 2000 (EGT C 199, s. 1) angavs följande avseende undernummer 8525 40 99:

”Andra

Detta undernummer omfattar apparatkombinationer bestående av en videokamera och apparater för inspelning eller återgivning av videosignaler (s.k. camcorder) för registrering inte bara av bilder som tas med kameran utan också av televisionsprogram. Bilder som registreras på detta sätt kan återges med hjälp av en extern televisionsmottagare.

’Camcorders’ som endast kan registrera bilder upptagna av videokameran och återge dem med hjälp av en extern televisionsmottagare omfattas däremot av undernr 8525 40 91.”

12 De förklarande anmärkningarna ändrades till följd av ett meddelande från kommissionen av den 6 juli 2001 (EGT C 190, s. 10). För undernummer 8525 40 99 har den tidigare lydelsen använts, men ett andra stycke lagts till:

”Detta undernummer omfattar även ’camcorder’ i vilka videoingången blockerats av en platta, eller på något annat sätt, eller i vilka videogränssnittet kan aktiveras i efterhand som videoingång med hjälp av programvara. Apparaten är likafullt avsedd för inspelning av TV-program och andra inkommande externa videosignaler.”

13 Till följd av ett meddelande från kommissionen av den 23 oktober 2002 (EGT C 256, s. 1) ändrades den sista meningen i texten något:

”… TV-program eller andra inkommande externa videosignaler”.

Tvisten vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

14 Till följd av en utredning ifrågasatte tullmyndigheten den tullklassificering som JVC hade angett vid importen av digitala videokameror i de två kategorierna från Japan och Singapore.

15 Tulltjänstemännen konstaterade i en första rapport av den 11 oktober 2002 att JVC mellan den 29 juni 1999 och den 23 juli 2001 hade importerat videokameror försedda med en aktiverad in- och utgång kallad ”DV-in/ut”. Med den här typen av videokamera är det möjligt att spela in bild och ljud, men också att göra inspelningar av externa signaler med hjälp av en särskild anslutning. Videokameran kan anslutas direkt till en dator eller en tv-apparat för att föra över digitala videobilder som har filmats med denna (funktionen DV-ut) och omvänt kan man också från en dator föra över alla typer av digitala sekvenser till videokameran (funktionen DV-in).

16 Tulltjänstemännen ansåg att videokamerorna borde tullklassificeras enligt undernummer 8525 40 99 och inte, som JVC hade gjort, enligt undernummer 8525 40 91.

17 JVC bestred inte denna klassificering utan betalade in den undandragna tullen. Det ansökte emellertid om att tullarna skulle efterges med stöd av artikel 239 i tullkodexen, varvid det gjorde gällande att felet hade uppstått till följd av en ändring av gemenskapens praxis. Tullmyndigheten avslog denna ansökan genom ett första beslut av den 16 december 2004.

18 I en andra rapport av den 11 oktober 2002 konstaterade tulltjänstemännen att JVC mellan den 22 juni 1999 och den 28 augusti 2002 hade importerat digitala videokameror där endast funktionen DV-ut var aktiverad, medan funktionen DV-in kunde aktiveras efter tullklareringen.

19 Tulltjänstemännen ansåg även att videokamerorna borde tullklassificeras enligt undernummer 8525 40 99 och inte, som JVC hade gjort, enligt undernummer 8525 40 91. De utfärdade därför den 6 januari 2004 ett betalningskrav avseende detta belopp. JVC invände mot kravet och ansökte dessutom om eftergift av tullen. Denna sistnämnda ansökan avslogs genom ett andra beslut av den 16 december 2004.

20 JVC ingav då två överklaganden till Tribunal d'instance du XIe arrondissement de Paris.

21 Genom sitt första överklagande, vilket ingavs den 7 mars 2005, yrkade JVC att betalningskravet av den 6 januari 2004 skulle undanröjas, varvid det gjorde gällande att videokamerorna skulle klassificeras enligt undernummer 8525 40 91.

22 Genom det andra överklagandet, vilket ingavs den 2 februari 2006, yrkade JVC att de två besluten av den 16 december 2004 om avslag på ansökningarna om eftergift av tull skulle upphävas. JVC gjorde gällande att betalningskraven följde av en ändring i gemenskapens praxis som skedde på grund av offentliggörandet av ändrade versioner av de förklarande anmärkningarna till KN. Denna ändring utgjorde således en sådan särskild omständighet som avses i artikel 239 i tullkodexen.

23 JVC hävdade vid den nationella domstolen att importörerna och tullmyndigheterna före år 2001 klassificerade videokameror som vid importtillfället endast hade funktionen DV-ut aktiverad enligt undernummer 8525 40 91. Det var först efter ändringen av de förklarande anmärkningarna genom kommissionens meddelande av den 6 juli 2001 som tullmyndigheternas praxis ändrades. Medan de tyska och

brittiska tullmyndigheterna hade beslutat att endast tillämpa denna nya tolkning på import som skedde efter den 6 juli 2001, beslutade den franska tullmyndigheten, enligt JVC, att tillämpa den retroaktivt, vilket strider mot tullkodexen.

24 Under dessa omständigheter, och efter att ha förenat de båda målen, beslutade Tribunal d'instance du XIe arrondissement de Paris att förklara målet vilande och ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

”1) Ska en videokamera, som vid importen inte kan användas till inspelning av externa videosignaler, klassificeras enligt undernummer 8525 40 99i KN, när dess videogränssnitt i efterhand med hjälp av programvara eller en gränssnittskomponent (*widget*) kan ställas in som videoingång och kameran är försedd med elektroniska kretsar som gör att den efter konfigureringen kan spela in externa videosignaler, även då tillverkaren och försäljaren varken har informerat om eller underlättat utnyttjandet av denna möjlighet?

2) Om den första frågan ska besvaras jakande, kan det då anses att [kommissionen] – med hänsyn till att de på varandra följande ändringarna av de förklarande anmärkningarna medför en ändring av gemenskapens praxis vad gäller klassificeringen av videokameror och ett avsteg från principen att klassificeringen av varorna ska ske på grundval av deras faktiska kännetecken vid tidpunkten för tullklareringen – agerade lagenligt, när den valde att genomföra nämnda förändring genom att ändra i de förklarande anmärkningarna, och således valde en retroaktiv tillämpning, i stället för att anta en förordning om klassificering som är tillämplig endast framåt i tiden?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

25 Den nationella domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida klassificeringen av videokameror kan eller ska ske med beaktande av möjligheten att aktivera funktionen DV-in, om denna funktion inte är aktiverad vid tidpunkten för tullklareringen, men kan aktiveras i efterhand genom en justering eller installering av ett program. Dessutom önskar domstolen få klarhet i vilken betydelse det kan ha att tillverkaren varken har informerat om eller underlättat utnyttjandet av denna möjlighet vid tidpunkten för tullklareringen.

26 I dom av den 27 september 2007 i de förenade målen C-208/06 och C-209/06, Medion och Canon Deutschland (REG 2007, s. I-7963), har domstolen besvarat samma tolkningsfråga som den som ställts av den nationella domstolen i förevarande mål. Följaktligen ska samma svar ges på denna fråga.

27 Den första tolkningsfrågan ska således besvaras så att en videokamera kan klassificeras enligt undernummer 8525 40 99 i KN endast om funktionen för att spela in bilder och ljud från andra källor än den inbyggda kameran och mikrofonen är aktiverad vid tidpunkten för tullklareringen, eller om, även när tillverkaren inte har önskat framhålla detta kännetecken, funktionen kan aktiveras efter denna tidpunkt genom en enkel justering av apparaten som kan utföras av en användare som saknar särskild kompetens och utan att videokameran genomgår någon materiell modifiering. Om aktiveringen sker i efterhand krävs det också att videokameran, när aktiveringen har skett, dels fungerar likadant som videokameror vars funktion för att spela in bilder och ljud från andra källor än den inbyggda kameran och mikrofonen är aktiverad vid tidpunkten för tullklareringen, dels fungerar autonomt. Det måste vara möjligt att vid tullklareringen kontrollera att dessa villkor föreligger. Det ankommer

på den nationella domstolen att bedöma huruvida villkoren är uppfyllda. Om de inte är uppfyllda ska videokamerorna klassificeras enligt undernummer 8525 40 91 i KN.

Den andra frågan

28 Den nationella domstolen har ställt den andra frågan för att få klarhet i vilken rättslig verkan ändringarna av de förklarande anmärkningarna till KN har, i synnerhet vad gäller klassificeringen av de varor som avses i det nationella målet, och den frågar sig om kommissionen inte borde ha antagit en ny förordning om klassificering i stället för att tolka den befintliga förordningen.

Huruvida frågan kan prövas i sak

29 Kommissionen anser att frågan inte kan prövas i sak av det skälet att den är hypotetisk och saknar betydelse för tvistens lösning. Enligt kommissionen innebär inte ändringarna av de förklarande anmärkningarna till KN någon förändring i förhållande till det tidigare rättsläget. Dessa anmärkningar har nämligen inte i sig någon rättslig verkan. Ändringen av dem påverkar således inte de ekonomiska aktörernas rättigheter. Slutligen innehåller beslutet om hänskjutande för få sakuppgifter för att domstolen ska kunna utvidga frågan och eventuellt omformulera den.

30 I detta hänseende erinrar domstolen om att det enligt fast rättspraxis uteslutande ankommer på den nationella domstol vid vilken tvisten anhängiggjorts och som har ansvaret för det rättsliga avgörandet att mot bakgrund av de särskilda omständigheterna i målet bedöma såväl om ett förhandsavgörande är nödvändigt för att döma i saken som relevansen av de frågor som ställs till domstolen (se bland annat dom av

den 15 december 1995 i mål C-415/93, Bosman, REG 1995, s. I-4921, punkt 59, och av den 15 juni 2006 i mål C-466/04, Acereda Herrera, REG 2006, s. I-5341, punkt 47).

31 Domstolen kan endast avvisa en begäran från en nationell domstol då det är uppenbart att den av den nationella domstolen begärda tolkningen eller prövningen av giltigheten av en gemenskapsrättslig bestämmelse inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller föremålet för tvisten i målet vid den nationella domstolen, eller när frågan är hypotetisk (se domarna i de ovannämnda målen Bosman, punkt 61, och Acereda Herrera, punkt 48).

32 Den nationella domstolen har i det mål som är anhängigt vid den att pröva en ansökan om eftergift av tullar som grundas på artikel 239.1 i tullkodexen. Den ska, i detta syfte, utröna huruvida omständigheterna innebär att det föreligger ett särskilt fall som följer av omständigheter vid vilka varken oriktigheter eller uppenbar vårdslöshet kan tillskrivas JVC. Frågan om den rättsliga statusen för de förklarande anmärkningarna till KN framstår i detta sammanhang som relevant. Frågan kan således prövas i sak.

Prövning i sak

33 Domstolen vill inledningsvis erinra om att det framgår av fast rättspraxis att, av hänsyn till rättssäkerheten och i syfte att underlätta kontroll, det avgörande kriteriet för tullklassificering av varor i allmänhet ska vara deras objektiva kännetecken och egenskaper, såsom de definieras i rubriken till numret i KN och i anmärkningarna till avdelningarna eller kapitlen (se, bland annat, dom av den 26 september 2000 i mål C-42/99, Eru Portuguesa, REG 2000, s. I-7691, punkt 13, av den 15 september 2005 i mål C-495/03, Intermodal Transports, REG 2005, s. I-8151, punkt 47, av den 8 december 2005 i mål C-445/04, Possehl Erzkontor, REG 2005, s. I-10721, punkt 19, och av den 16 februari 2006 i mål C-500/04, Proxxon, REG 2006, s. I-1545, punkt 21).

34 Domstolen har även fastslagit att de förklarande anmärkningarna till såväl KN som HS utgör viktiga tolkningsdata vid bedömningen av vad som inbegrips i olika tulltaxenummer, dock utan att vara rättsligt bindande. De ska därför överensstämma med bestämmelserna i KN och kan inte ändra deras innebörd (se domarna i de ovannämnda målen Intermodal Transports, punkt 48, Possehl Erzkontor, punkt 20, och Proxxon, punkt 22). Om det framgår att de förklarande anmärkningarna till KN strider mot lydelsen av rubriken till numret i KN och mot lydelsen i anmärkningarna till avdelningarna eller kapitlen, ska de lämnas utan avseende (se dom av den 19 april 2007 i mål C-229/06, Sunshine Deutschland Handelsgesellschaft, REG 2007, s. I-3251, punkt 31).

35 Vad gäller de undernummer till KN som är aktuella i målen vid den nationella domstolen, ska det påpekas att rubriken till undernummer 8525 40 99 endast innehåller ordet ”[a]ndra”. Detta undernummer omfattar således alla andra videokameror än de som ”[e]ndast [är] i stånd att spela in ljud och bild tagna med televisionskamera” (funktionen DV-ut), vilka omfattas av undernummer 8525 40 91. Kommissionen har således behövt tolka, i de förklarande anmärkningarna till KN, omfattningen av undernummer 8525 40 99. I nämnda förklarande anmärkningar angavs det, från den 15 september 1998, att de videokameror som avsågs i undernummer 8525 40 99 var de som hade funktionerna DV-in och DV-ut. Den 6 juli 2001 ändrade kommissionen på nytt de förklarande anmärkningarna till KN genom att precisera att undernummer 8525 40 99 även omfattar videokameror som har funktionen DV-in, men där denna funktion inte har aktiverats vid tillfället för tullklareringen.

36 Vad gäller rubrikerna till undernumren 8525 40 91 respektive 8525 40 99 är de förklarande anmärkningarna till KN avseende det sistnämnda undernumret i överensstämmelse med bestämmelserna i KN och innebär inte att innebörden av KN ändras.

37 Av vad som anförts följer att den andra frågan ska besvaras så att de förklarande anmärkningarna till KN avseende undernummer 8525 40 99, offentliggjorda den 6 juli 2001 och den 23 oktober 2002, är av tolkningskaraktär och är inte rättsligt bindande. De är i överensstämmelse med lydelsen i KN och ändrar inte innebörden av denna. Det var följaktligen inte nödvändigt att anta en ny förordning om klassificering.

Rättegångskostnader

38 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (sjunde avdelningen) följande:

1) En videokamera med inbyggd bandspelare (så kallad camcorder) kan klassificeras enligt undernummer 8525 40 99 i Kombinerade nomenklaturen, vilken finns i bilaga 1 till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 av den 23 juli 1987 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan, i dess lydelse enligt kommissionens förordning (EG) nr 2261/98 av den 26 oktober 1998, kommissionens förordning (EG) nr 2204/1999 av den 12 oktober 1999, kommissionens förordning (EG) nr 2388/2000 av den 13 oktober 2000 och kommissionens förordning (EG) nr 2031/2001 av den 6 augusti 2001, endast om funktionen för att spela in bilder och ljud från andra källor än den inbyggda kameran och mikrofonen är aktiverad vid tidpunkten för tullklareringen, eller om, även när tillverkaren inte har önskat framhålla detta kännetecken, funktionen kan aktiveras efter denna tidpunkt genom en enkel justering av apparaten som kan utföras av en användare som saknar särskild kompetens och utan att videokameran genomgår någon materiell modifiering. Om aktiveringen sker i efterhand krävs det också att videokameran, när aktiveringen har skett, dels fungerar likadant som videokameror vars funktion för att spela in bilder och ljud från andra källor än den inbyggda kameran och mikrofonen är aktiverad vid tidpunkten för tullklareringen, dels fungerar autonomt. Det måste vara möjligt att vid tullklareringen kontrollera att dessa villkor föreligger. Det ankommer på den nationella domstolen att bedöma huruvida villkoren är uppfyllda. Om de inte är uppfyllda ska videokamerorna klassificeras enligt undernummer 8525 40 91 i Kombinerade nomenklaturen.

2) De förklarande anmärkningarna till Kombinerade nomenklaturen avseende undernummer 8525 40 99, offentliggjorda den 6 juli 2001 och den 23 oktober 2002, är av tolkningskaraktär och är inte rättsligt bindande. De är i överensstämmelse med lydelsen i KN och ändrar inte innebörden av denna. Det var följaktligen inte nödvändigt att anta en ny förordning om klassificering.

Underskrifter